

پیامبر اعظم (ص): آنکه در جست و جوی دانش بیرون رود، در راه خداست تا آنگاه که باز گردد.

۱. عده ای از متکلمان که قائل به اشتراک لفظی مفهوم وجود بودند، عمده مشکل آنها چه بود و دچار چه خلطی شده بودند؟

الف. مقایسه ماده و مجرد - مفهوم با مصداق

ب. مقایسه واجب و ممکن - مصداق با مفهوم

ج. مقایسه ماده و مجرد - مفهوم با مفهوم

د. مقایسه واجب و ممکن - مفهوم با مصداق

۲. معنای اصالت وجود و اعتباریت ماهیت کدام است؟

الف. وجود منشأ آثار واقعی است بر خلاف ماهیت.

ب. وجود آثار خارجی دارد ولی ماهیت تنها آثار ذهنی دارد.

ج. وجود امری حقیقی و ماهیت امری جعلی و ارزشی است.

د. وجود و ماهیت هر دو امر واقعی هستند.

۳. محقق دوانی در باب اصالت وجود یا ماهیت به چه نظری قائل است؟

الف. اصالت وجود در همه وجودات

ب. اصالت ماهیت در همه وجودات

ج. اصالت وجود در ممکنات

د. اصالت ماهیت در ممکنات

۴. بر اساس اصالت وجود، اسناد وجود به ماهیت چگونه اسنادی است؟

الف. اسناد حقیقی بی واسطه

ب. اسناد حقیقی با واسطه

ج. اسناد عرضی و مجازی

د. اسناد وهمی و خیالی

۵. منظور از اینکه وجود عارض بر ماهیت است، چیست؟

الف. حقیقت وجود غیر از حقیقت ماهیات است.

ب. مفهوم وجود غیر از مفاهیم ماهوی است.

ج. نسبت وجود به ماهیت مانند نسبت عرض است به جوهر.

د. وجود یکی از اجزای ماهیت است.

۶. ملاک صدق قضایایی مانند "عدم العلة لعل عدم المعلول" از دیدگاه مرحوم علامه طباطبایی کدام است و معنای آن چیست؟

الف. ذهن - ثبوت اصلی

ب. ذهن - ثبوت تبعی

ج. نفس الامر - ثبوت اصلی

د. نفس الامر - ثبوت تبعی

۷. از نظر معتزله:

الف. ثبوت اعم از وجود و نفی اعم از عدم است

ب. وجود اعم از ثبوت و نفی اعم از عدم است.

ج. ثبوت اعم از وجود و عدم اعم از نفی است.

د. وجود اعم از ثبوت و عدم اعم از نفی است.

۸. چرا آن دسته از مشائیین که قائل به تباین وجودات هستند، این تباین را به تمام ذات لحاظ می کنند؟

الف. چون وجودات دارای آثار متفاوتی هستند.

ب. چون وجود به نحو عرضی بر آنها حمل می شود.

ج. چون آثار آنها متفاوت و وجود، عارض بر آنهاست.

د. چون حقیقت وجود بسیط است و انقسام نمی پذیرد.

۹. بر اساس نظر ملاصدرا، اختلاف موجودات ناشی از:

الف. اختلاف در جوهر و عرض بودن آنهاست.

ب. اختلاف در شدت و ضعف مرتبه وجودی آنهاست.

ج. اختلاف در شدت و ضعف اوصاف آنهاست.

د. اختلاف در خواص و آثار آنهاست.

۱۰. از دیدگاه فلاسفه صدرایی، اشکال قضیه "المعدوم المطلق لایخبر عنه" را چگونه باید حل کرد؟

الف. معدوم مطلق به حمل اولی ذاتی، معدوم مطلق است و قابل اخبار نیست و به حمل شایع، معدوم مطلق نیست بلکه از موجودات ذهنی است.

ب. معدوم مطلق به حمل شایع، معدوم مطلق و از موجودات ذهنی است.

ج. معدوم مطلق با هیچگونه حملی موجود و قابل اخبار نیست.

د. معدوم مطلق همواره معدوم است و میان حمل اولی و حمل شایع در این خصوص تفاوتی نیست.

۱۱. مرحوم علامه طباطبایی، امتناع اعاده معدوم را به عنوان مصداقی از کدام قاعده فلسفی طرح می کند؟

الف. الموجود لاینعدم. ب. لاتکرر فی الوجود. ج. لا میز فی الأعدام. د. لا شیئیة للعدم.

۱۲. ابن سینا در خصوص اعاده معدوم چه نظری دارد؟

الف. اعاده معدوم بعینه را جایز می داند

ب. محال بودن آن را تابع دلیل و استدلال می داند.

ج. محال بودن آن را امری ضروری و بدیهی می داند.

د. موضوع اعاده معدوم را غیر قابل فهم می داند.

۱۳. جایگاه تحقق وجود رابط:

الف. وعاء ذهن است؛ زیرا ربط از قبیل نسبت است که معنی حرفی می باشد.

ب. وعاء خارج است؛ زیرا وجود رابط ما به ازای نسبت حکمیه است.

ج. وجود رابط من حیث هو از جهت وعاء بشرط لا است.

د. همان وعائی است که طرفین آن تحقق دارند.

۱۴. از دیدگاه مرحوم علامه طباطبایی، اختلاف بین وجود رابط و مستقل، نوعی است یا نه؟ چرا؟

الف. بله؛ زیرا میان وجود رابط و مستقل اشتراک لفظی برقرار است نه اشتراک معنوی.

ب. بله؛ زیرا وجود رابط فاقد ماهیت است، ولی وجود مستقل دارای ماهیت است.

ج. خیر؛ زیرا میان وجود رابط و مستقل اشتراک لفظی برقرار است نه اشتراک معنوی.

د. خیر؛ زیرا تمام وجودات معلول با نظر به علتشان رابط هستند و با توجه به خودشان فی نفسه هستند.

۱۵. اعراض چه نحوه وجودی دارند؟

الف. فی نفسه لغیره   ب. فی غیره لنفسه   ج. فی نفسه لنفسه   د. فی غیره لغیره

۱۶. کدام گزینه، نظریه مشهور حکمای اسلامی در مسأله انطباق ادراکات حصولی انسان با اشیاء خارجی بوده است؟

الف. انحفاظ وجودات اشیاء در ذهن و خارج

ج. انحفاظ ماهیات اشیاء در ذهن و خارج

د. اشباح غیر محاکی

ب. اشباح محاکی

۱۷. کدام مورد اثبات وجود ذهنی نمی کند؟

الف. اثربخشی صورتهای ذهنی

ج. وصف کلیت و عموم برای برخی از امور

د. حکم ایجابی بر معدومات

ب. تصوّر صرف الشیء

۱۸. ملاک اندراج یک مفهوم تحت یک مقوله به نظر صدر المتألهین چیست؟

الف. صدق تعریف مقوله بر مفهوم

ج. قابلیت حمل مقوله بر مفهوم

د. ترتب آثار خارجی مقوله بر مفهوم

ب. قابلیت حمل مقوله بر مقوله

۱۹. خطای کسانی که گفته اند: "براساس نظریه وجود ذهنی لازم می آید که شیء واحد هم کلی باشد و هم جزئی" کدام است؟

الف. مغالطه حمل اولی و حمل شایع

ب. خلط مفهوم و مصداق

ج. أخذ ما بالعرض مکان ما بالذات

د. خلط حیثیّت حکایتی و حیثیّت نفسانی و استقلالی

۲۰. با توجه به عبارت "کل مفهوم فرضناه ثمّ نسبنا إلیه الوجود فإمّا أن یكون الوجود ضروری الثبوت له ... " چرا مرحوم علامه

طباطبایی عبارت "ثمّ نسبنا إلیه الوجود" را به "کل مفهوم" اضافه نمود؟ زیرا:

الف. مفهوم بما هو مفهوم شأنیّت برای تقسیم به واجب، ممکن، و ممتنع را ندارد، بلکه به لحاظ وجود و مصداق است که به

این اقسام تقسیم می شود.

ب. مفهوم را از عالم ذهن خارج کنیم و به عالم حسّ ببریم تا تقسیم به اقسام سه گانه صحیح باشد.

ج. عبارت صرفاً قید توضیحی است و به اعتبار مفهوم و مصداق، وجود سه قسم است.

د. مفهوم نیز امر وجودی است و لذا به اقسام سه گانه قابل تقسیم است، گرچه تقسیم به اعتبار مفهوم و مصداق معقول تر

است.

۲۱. پاسخ مرحوم علامه طباطبایی از اشکال: "امکان به عنوان سلب ضرورتین چگونه می تواند وصف ثابتی برای امر ممکن باشد" کدام است؟

الف. امکان سلب تحصیلی نیست، بلکه سلب ذاتی است.

ب. امکان لازم اعتباری و معقول ثانی فلسفی است.

ج. سلب ضرورتین در مقام ذات به سلب واحد برمی گردد.

د. قضیه معدوله المحمول با قضیه سالبه محصله، زمانی که موضوع وجود داشته باشد، یکسان است.

۲۲. امکان چه نسبتی با ماهیت دارد؟

الف. لازم ماهیت است. ب. عین ماهیت است. ج. ذاتی مقوم است. د. عرضی مفارق ماهیت است.

۲۳. از نظر مرحوم علامه طباطبایی، کدام گزینه درباره امکان ذاتی صحیح است؟

الف. اعتبار عقلی محض لا صورة له فی الأعیان

ب. لایوجد فی الذهن و لا فی الأعیان

ج. موجود بوجود موضوعه فی الأعیان

د. موجود فی الخارج بوجود مستقل منحا

۲۴. عبارت "و هی کون المحمول ضروریاً للموضوع لذاته من دون أى قید و شرط حتّی الوجود" تعریف کدام نوع ضرورت است؟

الف. وصفیه ب. حقیقیه ج. ذاتیه د. ازلیه

۲۵. کدام یک از معانی امکان، اعتبار عقلی صرف نیست؟

الف. استقبالی ب. استعدادی ج. عام د. وقوعی

۲۶. کدام مورد در زمینه اقسام مواد ثلاث محال است؟

الف. امکان بالغیر ب. امتناع بالغیر ج. امتناع بالذات د. وجوب بالقیاس

۲۷. ضابطه امکان بالقیاس چیست؟

الف. تساوی ماهیت با وجود عدم

ج. عدم تساوی ماهیت با وجود عدم

۲۸. قاعده "کلّ عرضیّ معلّل" در اثبات کدام یک از مسائل زیر به کار می رود؟

الف. الواحد لا یصدر عنه إلا الواحد

ج. لا مؤثّر فی الوجود إلا الله

۲۹. "واجب الوجود بالذات ماهیّته انّیّته" یعنی:

الف. واجب الوجود در موجود بودن محتاج حیثیت تعلیلیه نیست.

ب. عروض وجود واجب به نحو عروض مقولی بر ماهیتش نیست.

ج. واجب الوجود هویتی جز وجود ندارد.

د. ماهیت و وجود واجب در خارج متحدند

۳۰. این سخن که "هر چه برای واجب الوجود بالذات امکان عام داشته باشد، برایش واجب است" بیان کدام قاعده است؟

الف. واجب الوجود بالذات از هر جهت واجب الوجود است.

ب. واجب الوجود بالذات، ماهیت ندارد.

ج. علم ممکن الوجود به ذات واجب الوجود امکان عام ندارد.

د. ضرورت وجود واجب بالذات، ضرورت ازلیّه است.

۳۱. عبارت "أنّ الوجود الواجبی بسیط لا جزء له عقلاً" نفی کدام ترکیب را شامل نمی شود؟

الف. وجود و عدم   ب. وجود و ماهیت   ج. جنس و فصل   د. ماده و صورت

۳۲. نظریه "اولویّت" در مقابل کدام مطلب فلسفی مطرح شده است؟

الف. الحق ماهیّته انّیّته.

ب. اعاده معدوم محال است.

ج. الشیء ما لم يجب لم يوجد.

د. واجب الوجود واجبٌ من جميع الجهات.

۳۳. از دیدگاه مرحوم علامه طباطبایی، "اولویّت" چه حکمی دارد؟

الف. اولویت ذاتی و غیری هر کدام در جای خودش صحیح است.

ب. اولویت ذاتی جایز است، اما اولویت غیری باطل است.

ج. اولویت ذاتی باطل است، اما اولویت غیری وقتی از ناحیه علت باشد، جایز است.

د. اولویت ذاتی و غیری هر دو باطل است.

۳۴. ملاک نیازمندی معلول به علت، بنا بر مشرب متکلمان چیست؟

الف. امکان ماهوی   ب. حدوث زمانی   ج. حدوث ذاتی   د. امکان فقری

۳۵. از دیدگاه حکیمان، کدام مدعای متکلمان نسبت به قدیم بودن زمان، سفسطه محسوب می شود؟

الف. جواز مغایرت حکم منتزع (زمان) از منتزع منه (واجب تعالی)

ب. اعتباری بودن زمان

ج. جواز مطابقت حکم منتزع (زمان) از منتزع منه (واجب تعالی)

د. وهمی بودن زمان

۳۶. در باب صفات ثبوتی واجب تعالی، کدام گزینه صحیح است؟

الف. أنّ الصفات الثبوتیّه التي للواجب بالذات هي عين الوجود البحت الواجبی مصداقاً و مفهوماً.

ب. أنّ الصفات الثبوتیّه التي للواجب بالذات هي عين الوجود البحت الواجبی مفهوماً، و إنّ كانت متکثره مصداقاً.

ج. أنّ الصفات الثبوتیّه التي للواجب بالذات هي عين الوجود البحت الواجبی مصداقاً، و إنّ كانت متکثره مفهوماً.

د. أنّ الصفات الثبوتیّه التي للواجب بالذات هي عين الوجود البحت الواجبی مفهوماً.

۳۷. کدام گزینه در خصوص "وجوب و امکان" نادرست است؟

الف. هما موجودان فی الخارج بوجود موضوعهما

ب. هما موجودان فی الخارج بوجود منحاّز مستقل

ج. هما من الشؤن الوجودیّة الموجدّة لمطلق الموجد

د. هما من المعقولات الثانیة الفلسفیّة.

۳۸. در عبارت "الماهیة لیست من حیث هی إلا هی" باید سلب را سالبه محصله دانست یا موجهه معدوله المحمول؟ چرا؟

الف. سالبه محصله؛ به دلیل قاعده فرعیّه.

ب. موجهه معدوله المحمول؛ به دلیل سلب السلب ایجاب.

ج. موجهه معدوله المحمول؛ به دلیل قاعده فرعیّه.

د. فرقی نمی کند؛ زیرا معنای هر دو یکی است.

۳۹. ماهیت به چه اعتباری کلیّ طبیعی نامیده می شود؟

الف. بشرط لا   ب. لا بشرط مقسمی   ج. لا بشرط قسمی   د. بشرط شیء

۴۰. کدام گزینه در خصوص "انّ کلیّة و الجزئیة فی نحو الإدراک" صحیح است؟

الف. سخن مذکور نظریه مرحوم علامه طباطبایی در باب کلیت و جزئیت بوده و کاملاً صحیح است.

ب. نادرستی نظریه فوق بدیهی است.

ج. نظریه مذکور صحیح نیست؛ چرا که اگر چنان می بود ماهیت کلیّ یک مصداق بیش نمی داشت و همه قضایای کلیّ کاذب می بود.

د. نظریه مذکور صحیح است، زیرا کلی همان جزئی مبهم شده است که ناشی از ضعف قوه ادراکی عقل است.

۴۱. کدام گزینه، نظریه مرحوم علامه طباطبایی در مورد تشخّص نیست؟

الف. تشخّص غیر از تمیّز است.

ب. تشخّص به وجود است.

ج. تشخّص معقول ثانی فلسفی است.

د. تشخّص به عوارض منضمّات است.

۴۲. محمول در قضیه "الجسم ممکن" چیست؟

الف. حمل اولی ذاتی   ب. حمل شایع صناعی   ج. خارج محمول   د. محمول بالضمیمه

۴۳. اصل "الذاتی لا یعلل" یا "الذاتی غنی عن السبب" به چه معنایی است؟

الف. ذاتی، بی نیاز از هر نوع علت و دلیل است.

ب. ذاتی به علتی سوای علت ذات نیازمند نیست.

ج. هیچ یک از اوصاف عارض بر ذات، علت نمی خواهد.

د. هیچ یک از اوصاف عارض بر ذات، دلیل نمی خواهد.

۴۴. کدام گزینه در خصوص نسبت میان ماده و جنس صحیح است؟

الف. ماده هیچ نسبیتی با جنس ندارد.

ب. ماده همان جنس است که بشرط شیء اخذ شده است.

ج. ماده همان جنس است که لا بشرط اخذ شده است.

د. ماده همان جنس است که بشرط لا اخذ شده است.

۴۵. فصل اشتقاقی:

الف. اخص لوازم نوع است.

ب. از فصل منطقی اشتقاق می شود.

ج. مبدأ فصل منطقی و مقوم حقیقی نوع است.

د. همان فصل منطقی است.

۴۶. از دیدگاه مرحوم علامه طباطبائی، کثرت با ماهیت نوعی کثیر الافراد چه نسبیتی دارد؟

الف. عرضی مفارق ب. جزء ذات ج. تمام ذات د. عرضی لازم

۴۷. بنا بر عقیده ملاصدرا، کدام گزینه در باره حرکت درست است؟

الف. حرکت از مراتب وجود است و از مقولات ماهوی نیست.

ب. حرکت از مقوله انفعال است.

ج. حرکت از مقوله فعل است.

د. حرکت از مقوله اضافه است.

۴۸. کدام گزینه صحیح است؟

الف. أَنَّ الصَّوْرَةَ الْجَوْهَرِيَّةَ مَنْدَرَجَةٌ تَحْتَ مَقُولَةِ الْجَوْهَرِ، وَ إِنَّ صَدَقَ عَلَيْهَا الْجَوْهَرِ.

ب. أَنَّ الصَّوْرَةَ الْجَوْهَرِيَّةَ لَيْسَتْ مَنْدَرَجَةٌ تَحْتَ مَقُولَةِ الْجَوْهَرِ، وَ إِنَّ لَمْ يَصْدَقْ عَلَيْهَا الْجَوْهَرِ.

ج. أَنَّ الصَّوْرَةَ الْجَوْهَرِيَّةَ لَيْسَتْ مَنْدَرَجَةٌ تَحْتَ مَقُولَةِ الْجَوْهَرِ، وَ إِنَّ صَدَقَ عَلَيْهَا الْجَوْهَرِ.

د. أَنَّ الصَّوْرَةَ الْجَوْهَرِيَّةَ مَنْدَرَجَةٌ تَحْتَ مَقُولَةِ الْجَوْهَرِ، وَ إِنَّ لَمْ يَصْدَقْ عَلَيْهَا الْجَوْهَرِ.

۴۹. به عقیده ابن سینا، جسم:

الف. بسیط است.

ب. مرکب از اعراض است.

ج. مرکب از اجزای لایتجزی است.

د. مرکب از هیولی و صورت است.

۵۰. به عقیده ملاصدرا، ترکیب ماده و صورت چه نوع ترکیبی است؟

الف. انضمامی

ب. اتحادی

ج. اعتباری

د. هم اتحادی و هم اعتباری